

Nov. 43/Jan. 44.

.....
 'n post en pakjes uit Holland blijven goed aankomen. Er zijn hier ook jongens die weinig van huis krijgen en die zijn er heel wat minder aan toe - we kunnen het zonder onze pakjes niet meer doen. We hopen erg op geregelde zendingen van het Intern.R.Kr.; wel toegezegd maar nog niet gearriveerd. De Engelsche krijgsgelv. worden door Int.R.Kr. prima verzorgd. Elke week 5 kg. pakket, met boter, vleesch, melk, cacao enz. - al hadden wij dat 1 x per maand, dan waren we heel blij, maar 't zal in de loop van Dec. wel komen.

.....
 Ontving in Dec. 2 Amerik. en 1 Ing. pakket, ieder a 7 pond netto lste kl. levensmiddelen, en 1 Ned. R.Kr.eenhedenpakket, daar moest blij mee. Nou dat ik je wat cigarettten kon bezorgen - deze week bv. 160 Amerik. en Engelsche cig.ontangen. Ma dan te weten dat in Holland alles zo schaarsch is - geeft al deze woelde bittere bijmaak.

.....
 Deze ~~weer~~ brief passeert geen censuur, dus kan ik schrijven wat ik wil. te maken het best. Wij onder-off. melden ons niet vrijwillig om te gaan werken. Volgens de Conventie van Geneve kunnen ze ons niet verplichten. Hebben 't wel met sommigen genrobeerd, maar we hebben voet bij stuk gehouden, en ondanks allerlei dreigementen, o.a. vervoer naar Polen, zijn we nog hier en worden nu met rust gelaten. 't Saantje dat ik heb geldt als kampwerk, en dat moeten we wel doen. Ik doe het voornamelijk voor de "central-post", en om tenminste iets om handen te hebben. Verder hebben we van de Duitsers geen last - ze behandelen ons goed, en nu de wloep dichtertter hebben, kunnen we een beetje braten, want daar zijn ze ges op. Verleden week b.v. een heel mooi 1 kg. geruuld voor 20 cig.! Op 't moment eten genoeg. De voedseltoestand wordt hier slechter - hoewel onze rantsoenen nog niet verlaagd zijn. De aardappelogst is zeer slecht geweest. De stemming onder de Duitschers is vrij slecht - en de onze natuurlijk goed. We verwachten begin '44 groote dingen - en weten alle nieuws hier. Kan me in de gevangenschap vrij goed schikken - al heb je wel eens een kwaje dag. Zoo zal het jou ook wel gaan. De geest is best, vooral nu er eten genoeg is - dat was eerst wel eens haat en nijd. Ben na Dec. niets tekort gekomen.

.....
 We hebben een onvergetelijk kerstfeest gehad. Onze kampcommandant is een man waar we groot respect voor hebben - en hij heeft 't voor ons ook. Ze kunnen zelfs onze houding van niet vrijwillig voor ze te gaan werken ook waardeeren. Op lste kerstdag 's avonds hadden we in de groote theaterzaal een kerstspel. Een las uit het O.T. allerlei voorstellingen aangaande den Christus, er tusschendoor zong een 4-stemmig koor (prot. en R.K.) Kerstliederen, daarna de geschiedenis van de geboorte. 't Geheel met enkele tableaux. De Hauptmann was er ook en was ontroerd. Hij zei na afloop "Het zij mij vergund de stilte even met enkele woorden te mogen verbreken. Ik dank U zeer voor het schoone dat ik gezien en gehoord heb - ik heb er Uw ziel in gehoord en begrepen, wat de bronis, waaruit Uw volk in nood en ellende de krachten put - ik heb de geest geproefd waaruit gij leeft." Wonderlijk. Het heeft ons hier een goede naam gegeven. Je heele week zitten we in een prachtig versierde barak - de mooiste van het heele kamp. Het heeft ons soms werkelijk even de narigheden van het gescheiden zijn doen vergeten.

.....
 ...Met de R.Kr. pakketten is het ook zoo fijn - als je een bus openlaat, is het vaak te veel voor één man, en dan doen we een saven

met een ~~xxx~~ bus enz. We raken heelemaal doorvoed, en hopen voor jullie nog over te houden.

Van... kreeg ik laatst een brief uit Berlijn, of liever alleen de envelop met een briefje van den censor, met de hoofdinhoud van zijn schrijven - maar de brief zelf niet. Denk dat hij te veel over Berlijn geschreven heeft. We hebben wel vaak luchtalarm, maar er wordt hier nooit geschoten - en in wijden omtrek zijn geen steden of fabrieken. Als Berlijn een beurt krijgt kunnen we het in de verte zien. Krankzinnige wereld. Hoop heel erg, als er een invasie komt, dat ze ons land sparen. Heb je nog steeds een voorraadje eten in huis? enz...

Er komen hier elke maand nog groepjes gevangen onderduikers binnen. De meesten hebben een zware tijd achter de rug. We hebben in deze week een soort godsvrede tusschen de D. en ons. In de Kerstnacht mochten we de heele nacht naar buiten, en we hebben toegang tot alle deelen van het kamp, die anders verboden zijn, bv. het Russen-kamp. Die hebben het slecht hier. We hebben allemaal van onze Amerik.pakketten een busje afgestaan voor de Russen en een voor de Italianen, die 't al niet beter hebben. 700 Hollanders hebben samen evenveel gegeven als 7000 Eng. ! En die krijgen elke week een pakket. Hebben deze week ook met zeer beschaafde Russen gesproken, en dan krijg je wel een beetje betere kijk op hen. Je spreekt trouwens met allerlei naties: Franschen, Polen, Serven, ~~xxx~~ Engelschen, Zuid-Afrik. enz. en natuurlijk ook met de Duitschers - de meesten zijn het hoog en breed zat ! Wij hier gelooven dat de zaak nu met een maand of 3, 4 beslecht is - al zijn we dan niet meteen thuis. Ik houd me voor de zekerheid nog maar aan een jaar. Ik hoop toch zoo dat je het volhoudt En de kinderen... enz. enz.

Men ziet hier de zaak donker in voor de D. en ze zien het zelf ook wel aankomen. Soms kan ik met ~~xxxxx~~ enkelen wel medelijden hebben - hier zitten de beroerdsten niet. Ze doen ons geen kwaad, snapen niet waarom wij hier zijn - net zoo min als wij. Ben erg blij dat ik niet op Kommando zit - vaak slecht en meer gevaar (Kommando is: uit werken). En veel te lang werken. We hebben er al enkele wrakken van zien terug komen.

.....

Je brief van 1ste Kerstdag (uit Berlijn) net ontvangen. Je schrijft dat het een wonder is dat je nog leeft; na al wat ik hier vernomen heb geloof ik dat graag. Ik antwoord je langs deze weg - hoe die is zal ik je niet uitleggen. - Ik geloof ook dat het einde niet zoo ver af is. Je gaat met verlof in Januari ? Och, ik ben er wel een beetje jaloersch op, maar na zoo'n verlof weer weg te gaan lijkt me verschrikkelijk. 'k Heb eens, op 18 Juni, zoo'n afscheid gehad ; 'k hoop zoo iets van m'n leven niet meer mee te maken. 'k Snap soms nog niet hoe 'k het heb kunnen doen - zoo maar in koelen bloede je vrouw en je kinderen achter te laten om je te gaan melden voor gevangenschap. Maar 'k mag in geen enkel opzicht klagen ; God heeft het sindsdien met vrouw en kinderen en met mij wel gemaakt. 'k Ontvang nog steeds goede berichten van huis. Mocht je in Januari naar Holland gaan, neem dan deze brief mee - dan weten ze weer wat extra's.

Ja - ik heb hier beste ~~xxxxx~~ kameraden, met wie ik over allerlei ook ernstige dingen spreken kan. We hebben een eigen Holl. predikant, die hier vrijwillig heen gekomen is ! En een Christ.Gemeente van 2 a 300 man. Al één maal vierden we het H.Avonddmaal, en a.s. Zondag weer. Het kan je some enorm bemoedigen. Nieuwjaarsdag bv. sprak die predikant over "De Heer is mijn Herder" mij zal niets ontbreken." Er is veel ~~xxxxx~~ geloof voor nodig, maar soms kan ik dit letterlijk gelooven. We zullen zeker nog zeer zware tijden beleven, en als niemand ons dan kan helpen, dan kunnen zulke woorden je de kracht geven die je nodig hebt. Je schrijft dat het Gods weg óók kan wezen, dat jij (of ik) niet terugkeert. Inderdaad. Ik heb hier ook vaak over gedacht - en het is wel héél

moeilijk, maar het is toch ook noodig om er over te denken ; maar mocht het ooit zoo gaan, dan geloof ik rotsvast, dat God de leege plaats in Holland met zichzelf vervullen zal. M'n vrouw en ik hebben deze maanden zoo veel bewijzen gehad van Gods rechtstreeksche bemoeiing met ons, dat we vast mogen gelooven dat Hij wel slaan kan, maar ook heelen en troosten zooals geen mensch kan. Toch houden we het hoofd op - er is voor mij geen reden te gelooven dat we niet weer vereenigd zullen worden - integendeel, ik geloof dat vast. Voor jou, die zoo in de gevaarlijke zône zit, kan ik me voorstellen dat je er soms een zwaar hoofd in hebt, en het zou dwaasheid zijn om je hoofd in het zand te steken, om geen gevaar te zien - maar als het Gods wil is dat je terugkeert, dan zal er in de grootste bommenregen geen haar van je hoofd gekrenkt worden.

Lees toch het Evangelie - dat is stikvol hulp en troostwoorden, die zijn voor ons.

Wij maken het hier best. Ik schreef je al dat we nu ook Internat. R.Kr. pakketten ontvangen. Al 4 hebben we er gehad - alles prima prima. Boter, vleesch, suiker, cacao, koffie, thee, spek enz. Eind Januari is de voorraad hier op, en nieuwe aanvulling is nog niet gekomen. Onze rantsoenen in 't Lager zijn wat brood betreft op papier 't zelfde gebleven, maar door "omstandigheden" ondervindt de aanvoer nog al eens stagnatie - later wordt dat wel weer ingehaald, maar 't zou nog wel eens erger kunnen stagneeren. Ons aardapp.rantsoen is minder, kwaliteit is niet best, zonder pakketten zouden we nu niet graag leven. Jammer dat je, voor je met verlof gaat, niet hier kunt komen, dan zou ik je wat kunnen meegeven voor m'n vrouw en jou (cig.!) We ontvangen hier al weken lang 100 Eng. of Ameriik.cig. per week!

Onvergetelijk was de eerste Kerstdag, toen we 's morgens 6 uur gewekt werden door de zang van het 4 st. koor, dat op alle barakken kwam zingen. Wat maakten toen die aloude Kerstliederen een groote indruk. Menigeen kon zijn tranen niet bedwingen.

Ja - wij hebben toch ook goede feestdagen gehad, al komt het verlangen naar huis juist dan vaak zoo onstuimig naar boven - daar schrijf ik maar liever niet over., we hebben soms heel zware dagen, maar ontvangen kracht naar kruis. Op zulke momenten bidden, net zoo lang tot je bemoedigd wordt. Wat zal het een vreugde zijn als je weer thuis komt. We hebben hier zeer veel steun aan elkaar, een goede oefening voor zelfverloochening om echte kameraadschap te leeren. Doe ze vooral hartelijk de groeten in Holland - ik hoop ~~dat~~ je over niet te lange tijd te volgen.

Als je op deze brief antwoordt, dan ga je natuurlijk niet in op de wijze waarop je hem ontvangen hebt. Noem hem gewoon "je kaart van den 4den Jan." Als ik durfde zou ik ook nog probeeren je een pakje te sturen om mee te nemen naar Holland, maar wat ik nu over heb houd ik liever eerst in mijn koffer als noodrantsoen. Heb ik het niet noodig, dan breng ik het t.z.t. zelf naar Holland mee.

...

.....Van de gelegenheid om jullie weer eens extra te schrijven maak ik natuurlijk graag gebruik. Later hoor je wel hoe dat in z'n werk gaat. Veel prettiger als je zoo op een flink vel papier kan schrijven dan altijd die brieven in telegramstijl op de formulieren, al ben ik er natuurlijk ook altijd erg blij mee als ik je schrijven kan. De laatste weken heb ik heel weinig post van je gehad. In Febr. tot nog toe maar één brief, van 26 Jan. Maar in Januari heb ik 16 maal post ontvangen. Dat is dus zes te veel, want ik stuur hier vandaan ook maar 10 x per maand bericht weg....

Die brief in pakje van 12 Jan. is net misgelopen. Er is nl. een snuggere Hollander geweest, die heeft naar huis geschreven dat hij z'n briefje in z'n pakje van 16 Jan. had ontvangen. Dat heeft de censor natuurlijk gelezen en sinds die dag zijn de pakjes eenige dagen zeer streng gecontroleerd, en vele in beslag genomen. Ik moest toen net dat pakje van 12 Jan. halen en ik kneep hem geweldig. 't Pakje heb ik, de brief niet, die is verdonkeremaand. Hoe me dat gelukt is hoor je later wel - maar doe het maar niet meer. Wil je ooit eens extra schrijven dan schrijf je aan B. (Berlijn) die mag per gewone post aan mij schrijven. Ik ben nu echter steeds bang dat elke brief de laatste kan zijn. Als de oorlogsgebeurtenissen zich erg uitbreiden, kon de verbinding wel eens verbroken worden, dat zouden voor ons beiden nog wel eens bange weken kunnen worden, maar maak je over mij niet ongerust, wij hebben wel op het een en ander gerekend. We hopen hier erg dat dit voorjaar of begin zomer de oorlog afloopt. We houden ons ook aan die 15e Maart. Tegen die datum zou immers de grootste militaire operatie van deze oorlog plaats hebben gehad. We zitten tenminste voortdurend in groote spanning.

We hebben vriendschap gesloten met twee Zd. Afrikaners. Zeldzaam aardige kerels. Ze spreken natuurlijk Zd. Afrikaansch en ook Engelsch. Nu we er een beetje aan gewend zijn, verstaan we ze best. 't is een leuke taal om te hooren. Eenmaal in de week komen ze een heele avond bij ons, en eenmaal gaan wij naar hen toe. We kunnen erg goed met ze opschieten. Zondags gaan ze altijd mee naar de kerk, en Zondagavond ben ik met ze mee geweest naar de Eng. kerkdienst - dat hoop ik nu elke Zondagavond te blijven doen. Er zitten hier pln. 10.000 Eng., een paar honderd Italianen, idem zooveel Serven, idem Franschen, Hollanders, eenige honderden Russen, maar daar mogen we niet mee omgaan. Wel in de Kerstweek hebben we met ze gesproken. Je leert hier veel op die manier. Met de Italianen en de Russen moet je medelijden hebben, die hebben het hier niet best. Onder de Italianen zijn erg veel zieken, vooral t.b.c., en enorm veel geslachtszieken. Ze zijn ons, als volk, heelemaal niet sympathiek. Je moet maar eens hooren hoe treurig zij de Eng. en Zd. Afrik. krijgsgev. hebben behandeld! Nee, dan staat de behandeling die we hier van de D. ondervinden mijlen hooger. Die zijn nog steeds uiterst correct. Ik kan je nu meteen wel eens uitvoeriger over ons leven hier schrijven. We wonen met 160 man in een groote barak, de helft is slaapruinte, de helft is dagverblijf. We slapen drie verd. boven elkaar. Ik slaap 3 hoog. De plaatjes van de kinderen hangen boven m'n bed tegen de wand. We hebben houten bedden, breed genoeg en lang genoeg, met een ~~knxwxk~~ houtwol matras, en genoeg dekens. In de barak staan twee heel groote steenen ovens, die de heele dag branden. Bovenop zijn er ijzeren kookplaten en op iedere plaat kunnen wel zoo'n 40 eetketels staan! Het valt niet altijd mee om aan voldoende brandstof (brikatten) te komen, maar tot nog toe is dat wel gelukt, al gaat het dan niet op normale wijze, maar op normale wijze krijg je hier niet veel te pakken. Het dagverblijf heeft lange houten tafels. We hebben kans gezien om er nu zes in onze barak te hebben, en aan weerszijden lange ~~knx~~ houten banken. Langs de wanden staan kofferrekken. Naast de barak is ons waschlokaal, met sproeikranen. De vloer is van steen, maar ik heb hier

nog nooit koude voeten gehad. Draag op het oogenblik klompschoenen, boven leer, met dikke houten zolen, altijd droge, warme voeten. We staan 's morgens tegen half 7 op, om 8.30 appél, en om 7.15 gaar B. en ik naar ons "karwei". Daar zijn we tot half 12, dan is 't warm eten. Tegenwoordig plm. 5 aardappelen, en soep, meest knollen en koolraap, met wat vleesch en vet, we drinken dan altijd koffie na. Om half 2 gaan we weer weg tot half 5, om 5 uur een pap of boonen, en om 8 uur wat brood. 's Avonds kun je naar een dancing gaan, of wat praten en lezen, of sokken stoppen of zoo iets. Men kan per week hebben we een amusementsavond. Er is een groot theater, met een prima tooneel. Er kunnen plm. 600 man in, de vloer loopt schuin op, aus je kunt allen zien. Tegenwoordig hebben we de esne week een avond met wat vlotte tooneelstukjes, afgewisseld door wat lichte muziek, de andere week een salonorkestje, dat heel verdienstelijk speelt. Alles staat bij de Hollanders op een behoorlijk peil. Nog nooit zijn er dubbelzinnige of vieze stukjes ongeoord. We kunnen daar werkelijk trotsch op zijn, want in dat opzicht staan we hier bovenaan. Gelukkig kunnen we op zulke avonden ook eens echt hartelijk lachen. Trouwens de meesten blijven hier hun humeur wel behouden, al hebben we allen wel eens dagen dat de heele krijgsgeschiedenis je meters de keel uithangt. Maar je vindt altijd wel weer woorden om elkaar op te beuren. Om 8 uur 's av. weer appél, en dan mogen we de barak niet meer uit. Dan leest een van ons ongeveer drie kwartier voor uit een boek, laatst is er gelezen "Hollands Glorie", moet je ook eens lezen, prachtig mooi boek. Dan gaan we nog een stukje eten, en half tien, tien uur naar bed. Om tien uur moeten de lichten uit zijn. Ik slaap gelukkig goed. Alleen vóór de herstegen was ik het stuur wel eens even wat kwispel, maar dat zal bij jou wel zoo geweest zijn. Toen we dan ook zulke onverzadelijke berichten zagen, zelden we tegen elkaar: "We wel erg vertrietig dat we ze niet thuis hebben kunnen vinden, maar we hebben hier dagen gehad die we ons leven lang niet vergeten zullen. Als het leven ook altijd lange zulke mooie gladder padjes gaat, heeft het je ook niets geleerd."

Van B. heb ik nog niets gehoord sinds 16 Jan., en weet dus ook nog niets over zijn verlof in Holland. Wat nieuwsberichten betreft, we weten zeker evenveel als jullie, en soms nog wel meer. Wat zal Finland doen? Je ziet toch het eind langzaam komen, de kring wordt hoe langer hoe nauwer. Gelukkig jullie in Holland ook zoo vast dat de oorlog dit jaar zeker voorbij is? Ik heb natuurlijk nog nooit antwoord gehad uit Indië, maar ik geef het nog niet op. Jullie kunt bij het Ned. R. kr. in Den Haag informeerden naar G. en T. Wij kunnen het hiervandaan ook doen. Gisteren kregen we ons laatste Eng. pakket. Er is al lang bericht naar Genève dat alles op is, maar er is nog geen nieuwe voorraad. Wel is er een tweede Hollandsche eenheidspakket onderweg. Welke als de vorige keer. Maak je niet ongerust, al komt er voorloopig niets, B. en ik zijn heel verstandige menschen! Behalve dit laatste pakket dat we net gekregen hebben, hebben we ieder nog een compleet Amerik. pakket in reserve en nog veel meer, ik dank genoeg voor nog 2 maanden. Het zal ons alleen niet overkomen, dat we met dit zaakje verhuizen moeten, dat redder we niet. Trouwens, de meesten niet hier. - Je moet me vooral geen boter sturen. Door ruilen en zoo, voor sigaretten, bezit ik op het oogenblik 5 pond boter. Boter kun je het beste kinsteren hier. Al zou je niet te veel eten krijgen, en je kunt over flink wat boter beschikken, dan red je het een heel eind. Nu zijn de eig. ook op, en nog geen nieuwe. Dat is wel jammer, want die zijn hier meer waard dan geld. Van al m'n pakketten heb ik de chocolade bewaard. Nu al 5 groote plakken samen ruim 6 ons. Misschien is er gelukkig & ze naar huis te sturen, gelijk met m'n ondergoed, anders breng ik ze zelf mee. Een van onze "de. Afrik. vriende", Dani Burger, heeft me beloofd dat hij zoodra hij na den oorlog in Engeland aankomt, mij een groot pakket zal sturen met enkel chocola, voor jou en de jongens! Dus je bent wat te wachten. Er als ze de kans krijgen komen ze eerst nog bij ons in Holland,

voor ze weer naar Z. Afrika gaan, maar zal wel niet veel van komen denk/ik, de arme Kerels zijn ook al 3 jaar van huis, en altijd ever opgewekt.

Je weet wel in die brief van 28 December schreef ik over naar Polen gaan. Nu, begin Januari zijn er 90 van onze onderofficieren heen-gegaan. Ze zijn in een kamp bij Krakau. Daar zitten nu met elkaar zoo ongeveer 800 Holl. onderoff. Die er van hier heen zijn gegaan, zijn meest lui die op een zwarte lijst staan. Daar staan zij op, die op de een of andere manier byzonder last hebben veroorzaakt, of die al eens ontvlucht zijn, of al te veel gestolen hebben ondergelijke. Het kamp daar is veel strenger dan hier, hoewel de behandeling er ook correct is. Daar hier zijn ze verbaasd soepel. Ik denk niet dat er nu nog verplaatsingen naar Polen plaats hebben. De Nederl. officieren in Stanislaw (Z.O. van Lemberg) zijn ook allen verplaatst. Gedeeltelijk naar Luxemburg e.o. Doordat ik hier op 't kamp een "baan" heb, kom ik zeker niet in aanmerking om te gaan. Van de week gaan hier een 60-tal onderoff. vandaan om als oppassers bij de Holl. off. te gaan werken. B. en ik hadden er geen zin in. De off. waar we hier voor werken zijn uiterst beleefd en vriendelijk voor ons. Ik ben erg blij met alle pakketten die ik van je krijg, fijn dat het bestuur van school je ook wat gestuurd heeft. Vandaag werd er juist weer officieel bekend gemaakt, dat er van het Ned. R.kruis weer eenheidspakketten onderweg zijn. Dat komt mooi uit, want de Eng. en Amerik. pakketten (nieuwe) zijn er nog niet. Het middageten is hier den leste en tijd minder geworden. Verleden jaar kregen we b.v. meestal 12 à 13 ~~aanpak~~ aardappelen, vanmiddag had ik er maar vier. Nu hindert dat heelemaal niet, omdat we nu met ~~veel~~ veel minder eten toch genoeg hebben, daar we vleesch en boter genoeg krijgen. We hebben tijden gehad dat we echt "vraten", maar dat doen we nu niet meer, we hebben echt bodem nu. Vrouwen, m'n ondervinding is toen

jaar nog geen pakketten hadden, heb ik toch nooit een honger gehad. Nee, ons bezorgd maken over eten mogen we niet meer doen, we zijn zoo wonderlijk geholpen tot nu toe. Hebben jullie nog steeds genoeg? Doe je zelf toch niet te kort voor mij, stuur me toch vooral geen boter of vet, oeh, kon ik jullie toch maar eens even zien. Als ik erg in de put zit, dan ga ik me soms heelemaal voorstellen hoe de thuiskomst zal zijn. enz. enz. Heb je veel zorgen te dragen, je schrijft er natuurlijk nooit over, maar heb je het soms ook niet erg moeilijk? 't is wel prettig voor je dat er, al is het langzaam, toch steeds beweging in de oorlog zit. Je moet je eens indenken wat een vreeselijke tijd het b.v. voor die Polen is geweest, die zijn al sinds sept. 1939 gevangen! Ik kan me jullie soms in m'n gedachten voorstellen, zóó dat ik je stem hoor en je b.v. in de keuken aan het werk zie. Je kunt, als ik terug kom, gerust het eten eens aan mij overlaten. 'k Heb er reuzen veel van geleerd hier, ook lekkere dingen klaar te maken, zelfs gebakjes. We kloppen een soort crème van melkpoeder, suiker, boter en Nescafé (dat is koffie in poedervorm) of cacao, en dat op de biscuits! Sinds een dag of tien is het hier wat kouder, een beetje vorst en elke dag wat sneeuw, maar we zijn zoo gehard, dat ik het nooit koud heb. Handschoenen heb ik nog nooit aan gehad. Met sokken red ik het best enz. In de klomp schoenen draag ik voetlappen, gewone vierkentes/wollen lappen, die je in een punt om je voet vouwt. Zijn ze op, dan schafrel je een paar nieuwe op. Zoo schafrel je hier van alles bij elkaar. Hoe maken de jongens het op school? Als ik terugkom zit G. al zoo wat in de 3e klas enz. Alle verjaardagen zul je misschien nog zonder mij moeten vieren, maar wie weet. 't is misschien dwaasheid, maar ik denk vast deze zomer thuis te zijn, of uiterlijk najaar. enz. enz.

Als ik thuis kom, dan eet je mijn portie er voorloopig maar bij op. Ik kan er voorloopig tegen. 'k zou nog best een veltetje door willen babbelen, maar kan er maar één sturen - misschien over een poosje nog eens. In gedachten enz.